

Wrak

*Everybody leaves
If they get the chance
And this is my chance
I get eaten by the worms
Weird fishes*

- Thom Yorke

Ik adem onder water. Lange, frisse, metalige teugen.

Er is geen lichaam meer, enkel gewichtloze massa die naar de bodem zinkt. Thuis-
komt.

Hier is het koel. Hier word ik omarmd. Omvat.

Hier sleep ik niets met me mee.

Bellen ontsnappen aan mijn masker, perfecte ronde bellen, lucht die popperig naar
boven hobbelt. Ik slik, klaar, hoor in mijn oren een knapperig vlies; mijn schedel knis-
pert en de pijn verdwijnt. Deze pijn toch.

Moeiteloos - vloeiend - kantel ik en daal de rifwand af waar koraal als een sponsen
regenboog heen en weer deint; een weelderige onderwatertuin waar de zee doorheen
waait.

Er komt een papegaaivis langs, zijn flanken ingekleurd door een vrolijke kleuter. Met
zijn beenharde snavel schraapt hij algen van het koraal; je hoort het knarsen van zijn vo-
gelbek en dan zwemt hij verder terwijl hij een stofwolkje wit zand naar buiten sproeit.
Binnen enkele decennia zullen de korrels aanspoelen en zich bij hun droge broeders
voegen. Al onze hagelwitte stranden waar we zo graag op liggen: niet meer dan vissen-
stront.

Ik blijf even zweven bij een plant waar kleine, bijna doorzichtige kreeftjes in leven.
Als je goed kijkt, zie je hun ingewanden trillen. Met hun lange voelsprietten tasten ze
elkaar af, hun schaartjes in de aanslag. Soms dansen ze schaar in schaar in het water, een
trage tango, verleiding en krachtmeting tegelijk.

Verborgen in een spelonk heerst de murene, slangig en immer slecht gezind. Hij
maakt een sierlijk ommetje in zijn hol, steekt zijn kop naar buiten en spert zijn bek wijd

open - het sissen moet je er zelf bij denken. Zijn stille grootspraak is amusant; hij doet me glimlachen.

Hier, alleen onder water, kan ik lachen.

Er zijn lange groene algen die als riet met de stroming meebuigen.

Er zijn anemonen, als bomen zo groot, met schichtige visjes die in hun takken wonen.

Er zijn wormen die zich vliegensvlug in de grond terugtrekken wanneer je langs hen scheert. Zijn het vlezige periscopen van mysterieuze wezens die al eeuwenlang onder het zand ingegraven liggen, slapend, wachtend op een beter era om boven te komen?

Een zeester kartelt langs de wand en als ontsnapt uit een carnaval schiet een zwerm clownvisjes over mijn hand - een oranje warreling, meteen doorkruist door een kwaai baars die de troep uiteenjaagt. Maar ze vinden elkaar telkens terug, smelten weer samen tot een grappige verzameling, misschien wel met een lid minder nu.

Er is het ruime water, met kale duinen, grijze vlaktes waar enkel zand opwarrelt. Ik tol traag rond mijn as, kijk opwaarts, hoog omhoog, door de massa vloeibaar glas. Daar waaiert het licht, de zon niet meer dan een flets aquarel.

Ik blijf het niet begrijpen. Waarom word ik niet geplet? Zet een emmer op een rug en het vlees geeft al mee. Nog meer emmers en je breekt makkelijk een wervel. Hier gebeurt niets, ondanks mijn diepte, ondanks de tonnen zee boven me. Ze zou me moeten samendrukken, tot een lijn herleiden, een tijdelijke horizon.

Tegelijk heeft ze me in haar macht - ik kan niet zomaar weg. Veel dieper mag ik niet meer, dat laten de tanks niet toe, maar ik mag ook niet meteen omhoog, kan niet mijn vinnen als vleugels uitslaan en in één ruk naar boven vluchten, de zon tegemoet. Want dan worden de belletjes in mijn bloed gek, ga ik vanbinnen bruisen als brakke champagne. Het moet in etappes gebeuren, zoals je een gigantische glazen trap beklimt en op elke overloop even pauzeert om te vermijden dat de duizeling toeslaat.

Dat hoeft nu nog niet. Er is nog lucht. Er is nog tijd.

Traag glijd ik een duin over en vanop de top kijk ik uit op het voorland, daar waar de wrakken gestrand liggen. Ontelbaar zijn ze, de grimmige silhouetten die hoekig uit het zand steken. Een kerkhof van staal en masten, van verdronken hoop. Het zijn spookhuizen geworden, bewoond door grote roofvissen die dagdromen van domme duikers.

Hier en daar, tussen het gescheurd metaal, hangen, verankerd aan zware kettingen, nog een paar geduldige zeemijnen.

Je hoort niet alleen te duiken. Veel te gevaarlijk. Maar dit wil ik niet delen.

Sloom spiraal ik naar de oppervlakte.

Ik stel het altijd zo lang mogelijk uit, blijf talmen in het lage water, tussen de schaarse onderwaterplanten, en voel hoe de vloed me naar de kust stuwt. Maar hoe plat ik mijn buik ook tegen de bodem druk, op een bepaald moment is het water op, wordt het weer land. En dan hijs ik mezelf recht.

Meteen ben ik de zwaarte gewaar. Terwijl ik als een dronken pinguïn door de branding waggel, sleurt de aarde aan mijn duikvest, mijn flessen perslucht, mijn loodgordel; alles druipt en klotst, en rond mijn enkel schuimt de zee, en ik struikel, dreig op mijn knieën neer te stuiken, op onzichtbare kiezels en zee-egels, maar ik bewaar op het nippertje mijn evenwicht en hobbel voorwaarts, hoestend en proestend, met de smaak van zout snot in mijn mond, en ik trek mijn masker af en duw de stroperige lucht naar binnen - alles weegt weer en hoog boven me kijkt de zon op me neer en de wereld ruikt naar rottend zeewier.

Ik kom niet boven; ik spoel aan.

Als wrakvlees.

Uitgeput blijf ik op mijn rug liggen, hijgend, niet mijn machte om de gordels en de riemen los te gespen. Weerloos als een omgekeerde schildpad onderga ik het licht en de hitte en de meeuw die spottend overvliegt.

Het is een diepdroevige bedoening, een regelrechte vernedering.

We hadden nooit aan land mogen komen.